

Marcela BRABENCOVÁ

Konfese - profese - společnost. Karel Alois Vinařický (1803-1869) a jeho doba

Diplomová práce, Pedagogická fakulta / Historický ústav Filosofické fakulty, Jihočeská universita, České Budějovice 2012, 437 stran textu, 85 obrazových, grafických a tabulkových příloh.

Jako téma své diplomové práce si Marcela Brabencová zvolila osobnost Karla Aloise Vinařického, významného představitele české obrozenecké společnosti 19. století, muže mnoha zájmů, velmi činnorodého a obětavého, jemuž se v dosavadní odborné literatuře nedostalo odpovídajícího zpracování a kritického vyrovnání. Dosavadní spíše strohé poznatky o osobnosti K. A. Vinařického v podstatě nepřekračují literárně historický kontext, v jehož rámci je tento duchovní, básník, překladatel, autor dětských knížek, slabikářů a čítanek nahlížen jako katolický, literárně nijak zvlášť talentovaný, konzervativec. Proto si diplomatka vytýčila ve své práci velice záslužný, ale nelehký cíl - pokusit se ukázat K. A. Vinařického i v jiném světle, než tomu bylo doposud a přiblížit tak nejen jeho mnohostranné aktivity v kontextu české společnosti 19. století, ale zachytit - alespoň v míře, jíž dovolují dochované prameny - i jeho osobní život, onen vnitřní svět.

Při zpracování svého diplomního spisu se autorka opírala o rozsáhlý soubor vydaných i nevydaných pramenů a rovněž o velmi bohatý a vyčerpávající korpus odborné domácí literatury včetně internetových zdrojů. Pečlivé studium pramenů a kritické vyrovnání se s dosavadními pojednáními o K. A. Vinařickém následně autorce umožnily přistoupit k sepsání její kvalifikační práce, jež svým více než pětisetstránkovým rozsahem, kvalitou zpracování a úrovní jazykového podání výrazně přesahuje obvyklý standard magisterských prací.

Ke svému tématu M. Brabencová přikročila originálním způsobem, výsledné zpracování rozhodně neodpovídá tradičně pojímané biografii dané osobnosti. Tento přístup se po-

chopitelně odrazil ve struktuře práce. Svůj diplomní spis si autorka rozčlenila do sedmi kapitol, úvodu a závěru. Po nezbytném vymezení tématu, souhrnném a zasvěceném přehledu použitých pramenů i základní literatury a promyšleném stanovení badatelských cílů diplomantka v první kapitole přibližuje klíčové okamžiky a významné momenty v životě K. A. Vinařického, které představují jakési milníky umožňující čtenáři lepší porozumění následujícím kapitolám. V nich diplomatka postupně přibližuje a zpřesňuje naše dosavadní poznatky o Vinařickém a jeho působení v jednotlivých sociálních rolích, v nichž se během svého života ocitl. Všímá si zde jeho vztahů k rodině a přátelům, jeho duchovního působení i veřejné angažovanosti. Neopomíná ani jeho neutuchající zájem o rozvoj školství a v poslední kapitole předkládá vcelku zdařilý nástin „druhého života“ K. A. Vinařického. V řadě případů práce M. Brabencové přináší zcela nové poznatky spolehlivě opřené o pramenná zjištění (například letmé milostné vzplanutí Vinařického k Johanně Sauchové, dceři orlického důchodního), v práci nechybí ani řada autorčiných podnětných postřehů a неотřelých závěrů.

Diplomová práce kolegyně Marcely Brabencové představuje v kontextu českého bádání bezesporu zajímavý a přínosný příspěvek k hlubšímu poznání nejen osobnosti K. A. Vinařického, ale i české obrozenecké společnosti prvních dvou třetin 19. století. Práce je sepsána s velkým citem pro jazyk, shledal jsem v ní jen velmi málo překlepů a neopravených chyb (vzhledem k rozsahu práce zcela zanedbatelných). Z hlediska historického řemesla bych mohl vytknout snad jen minimální používání zkrácených odkazů ve velmi rozsáhlém a naprosto funkčním poznámkovém aparátu.

Toto však jsou jen dílčí připomínky na okraj jinak velmi zdařilé práce. Proto mohu na závěr svého hodnocení s velkým potěšením konstatovat, že diplomantka svou kvalifikační práci zpracovala na vynikající úrovni jak po obsahové, tak i jazykové a formální stránce. Domnívám se, že tato po všech stránkách velmi kvalitní práce by si po určitých úpravách a dílčích zkráceních zasloužila být knižně publikována jako celek. A zcela jistě by neměla chy-

bět v nominaci na Cenu děkana FF JU pro nejlepší diplomovou práci ani mezi navrženými pracemi do prvního ročníku studentské soutěže nakladatelství Academia o vydání rukopisu magisterské práce.

Předložený spis Marcely Brabencové jednoznačně splňuje požadavky kladené na diplomové práce, a proto jej doporučuji k obhajobě a navrhuji jeho hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 18. 5. 2012

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.